

**Bamble
kommune**

Plan for organisering av undervisning for flerspråklige elever i Bamble kommune

**Innføringstjenesten
Paletten**

Enhet for skole og barnehage
- Åpner dører mot verden og fremtiden!

Innledning

Det er nå lovfestet at det er mulig å organisere innførings- tilbud for nyankomne elever i egne grupper, klasser eller skoler, men loven inneholder fremdeles begrensninger for hvordan dette kan løses. Tilbudet skal ivareta individuelle behov og rettigheter for den enkelte elev, og organiseringen og innholdet i opplæringen må sikre inkludering og et godt læringsmiljø.

Målet for opplæring i et innføringstilbud er at elevene så raskt som mulig skal lære seg norsk og bli i stand til å nå kompetansemålene i Kunnskapsløftet, og følge den ordinære opplæringen i norsk skole. (Opplæringsloven §2-8). Elevene arbeider etter læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter når de er i kommunens innføringstilbud.

Kommunalsjef for skole og barnehage fattet våren 2013 vedtak om å opprette et innføringstilbud for nyankomne flyktninger og innvandrere. De ansatte på Paletten skal, i tillegg til å gi norskopplæring for elever, bistå skolene og være en pådriver i utviklingen på det flerspråklige området.

Rett til å gå på nærskolen

Grunnskoleelever har rett til å gå på nærskolen sin, det vil si på den skolen som ligger nærmest hjemmet, eller på den skolen i nærmiljøet som elevene sogner til. Nyankomne elever i grunnskolealder har rett til å gå på nærskolen, med mindre de velger å takke ja til et tidsbegrenset særskilt opplæringstilbud (innføringstilbud) for nyankomne elever på en annen skole enn nærskolen. Når grunnskoleeleven ikke lenger går i et innføringstilbud, har eleven rett til å gå på nærskolen.

Innføringstjensten Paletten har sitt tilhold på Rugtvedt skole. Velkomstilbudet startet opp 01.08.13. og er en forsøksordning med en varighet på tre år. En plan for organiseringen av dette tilbudet er derfor utarbeidet og kvaliteten vil bli grundig evaluert før man ev. viderefører, endrer eller avvikler ordningen.

Planen beskriver:

- Ordningen i Bamble kommune med opplæring i innføringsavdeling og nærskole
- Organisering av undervisningen for flerspråklige elever som fortsatt har rettigheter i forhold til Opplæringsloven § 2-8, men som ikke benytter seg av Paletten sitt tilbud
- Rutiner ved mottak av nye flerspråklige elever til kommunen
- Skole/hjem-samarbeid
- Nettverk
- Vedtak, opplæringsplan og årsrapport
- Tilbud om ett ekstra opplæringsår
- Kartleggingsarbeidet
- Trekantsamarbeid
- Rutiner for overgang fra innføringstjenesten til nærskolen

I Bamble kommune gis den særskilte norskopplæringen etter **læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter.**

Mål og rutiner

Mål for flerspråklige elever i en velkomst-fase, i innføringstjenesten (Paletten) og i nærskolen

1. Eleven skal lære å tale, lytte, lese og skrive (nivå 2, læreplanen i grunnleggende norsk)
2. Eleven skal lære om norsk skole, norsk samfunn og kultur samtidig som de lærer norsk
3. Opplæring i grunnleggende norsk og fag kombineres straks det er mulig
4. Eleven integreres sosialt på skolen og i nærmiljøet til innføringstjenesten og på sin nærskole

Rutiner for mottak av nye flerspråklige elever i kommunen

Når en flerspråklig elev ankommer Bamble kommune (ved innmelding skole eller via flyktingkontor) tas det kontakt med innføringstjenesten. Det avtales tidspunkt for en velkomstsamtale der eleven og foresatte informeres om tilbudet, samt at eleven kartlegges (vedlegg 1). Foresatte, elev, lærer i innføringstjenesten, kontaktlærer på nærskolen, programrådgiver VIVA* (hvis flykting) og leder ved innføringstjenesten deltar. Leder av innføringstjenesten leder møtet og bestiller tolk. Det er innføringstjenesten i samarbeid med nærskolen som kaller inn til det første møtet.

*NB! Det skal alltid benyttes tolk. Bamble kommune bruker primært tolketjenesten i Grenland. Utgifter tilknyttet dette blir dekket av VIVA *(Virksomhet for Voksenopplæring, Integrering og Aktivisering) og ikke av den enkelte skole.*

I den første velkomstsamtalen skal følgende temaer gjennomgås:

- Presentasjon av tilbudet og hvordan dette er organisert i Bamble kommune
- Intervju av elev og foresatte med tanke på kartlegging (vedlegg 1), arkiveres digitalt
- Søknad og avklaring vedr. mulighet for ett ekstra opplæringsår
- Informasjon om skole/hjem-samarbeid
- Praktisk informasjon vedr. f.eks. transport til og fra Paletten
- SFO
- Omvisning på Paletten og Rugtvedt skole
- Skoletilbud avklares etter velkomstsamtalen og det fastsettes en oppstartdato
- Rektor på nærskolen fatter vedtak etter velkomstsamtalen

Nærskolene må benytte den kompetansen som befinner seg i innføringstjenesten fortløpende. Det må være lav terskel for å ta kontakt for faglig veiledning, hjelp til kartlegging etc.

Foreldresamarbeid

Foreldre til flerspråklige elever deltar på de ordinære foreldremøtene på nærskolene, men i tillegg må det legges til rette for et ekstraordinært foreldresamarbeid. Dette for å sikre at foreldrene til de flerspråklige elevene engasjeres i sine barns skolegang og blir en naturlig del av foreldrenettverket både i innføringstjenesten og på den respektive nærskole. Foreldremøtene i innføringstjenesten er i stor grad temabaserte.

NB! Det oppfordres på det sterkeste at det benyttes tolk under foreldremøtene.

Kartlegging/nettverk

Egne foreldremøter for foreldre til flerspråklige elever:

Holdes av leder for Paletten. Lærere i innføringstjenesten, og tospråklige lærere deltar også. Programrådgivere VIVA deltar når det er naturlig. . Holdes minimum en gang pr. semester. Tema for foreldremøtet settes av leder for Paletten, etter innspill fra lærere og foreldre.

Det bør være et mål at foreldre til flerspråklige elever skal være representert i nærskolenes FAU.

Rutiner ved oppstart i Paletten (første skoledag)

- Eleven og eventuelt foresatte tas imot og ønskes velkommen av lærer og leder ved Paletten.
- Programrådgiver i VIVA deltar i oppstarten når det er naturlig
- Omvisning på skolen og dens område
- Utdeling av nødvendig undervisningsutstyr
- Tett oppfølging av lærer gjennom hele dagen, også i uteaktivitet/friminutt med tanke på inkludering i lek og annen aktivitet
- Påse at eleven kommer seg trygt hjem etter endt undervisningsdag
- Tilbakemelding til kontaktlærer på nærskole om hvordan dagen har vært

Innføringstjenesten vil bruke Fronter som sitt kommunikasjonsverktøy. Oversikt over tilstedeværelse/fravær vil ligge tilgjengelig og oppdatert på Fronter hver fredag..

Kartlegging

I forbindelse med særskilt norskopplæring er kartlegging helt avgjørende. Elevens kunnskaper og progresjon skal registreres og dokumenteres. Det skal alltid foreligge kartlegging før et eventuelt vedtak om særskilt norskopplæring. Det skal kartlegges underveis for å kunne ha kontroll på den enkeltes elev progresjon.

- I den første velkomstsamtalen på Paletten brukes eget skjema for kartlegging av eleven. Her registreres elevens språkbiografi, interesser og annet som kan være nyttig for skolen å vite (vedlegg 1)
- Kartlegging underveis: Utdanningsdirektoratets Kartleggingsmaterieell - Språkkompetanse i grunnleggende norsk, samt annet aktuelt kartleggingsmateriale. Kartleggingen i velkomstsamtalen og all kartlegging for øvrig, dokumenteres og arkiveres digitalt sammen med referat fra velkomstsamtalen.
- Leseprøver fra Nasjonalt senter for leseopplæring brukes for kartlegging av leseferdigheter der hvor dette er hensiktsmessig.
- Kartlegging av morsmål kan også være fornuftig. NAFO sitter på aktuelt kartleggingsmateriale på ulike morsmål, samt TOSP (tospråklig kartlegging) kan benyttes.

Bamble kommune sin modell

Nettverk

Det opprettes et fagnettverk for lærere som underviser i grunnleggende norsk, nettverk særskilt norsk. Nettverket skal ledes av en ressursperson innen fagfeltet. Målet er økt kunnskap og kompetanse gjennom erfaringsutveksling slik at undervisningen framstår helhetlig for elevene i Bamble kommune. Alle nærskoler skal være representert i dette nettverket. Nettverksarbeidet vil bidra til å styrke samarbeidet mellom innføringstjenesten Paletten og nærskolene.

Det arrangeres også egne møter for tospråklige lærere i Bamble kommune i regi av innføringstjenesten. Leder av Paletten initierer og leder disse møtene sammen med lærerne som er ansatt i Paletten. Her vil faglig utvikling, erfaringsdeling med mer være i fokus.

A – kombinasjon innføringstjeneste (Paletten) og nærskole

Kartlegging av ferdigheter i norsk avgjør om nyankomne elever får tilbud om opptak i innføringstilbudet. Tilbudet er nivådelt og aldersuavhengig. Innføringstilbudet følger Læreplanen i grunnleggende norsk og arbeider mot ferdigheter i norsk på nivå 2.

Eleven får undervisning på Paletten og på sin nærskole, altså et delt skoletilbud.

Samarbeid og god kommunikasjon mellom Paletten og nærskolene er avgjørende for å ivareta helheten og gi et optimalt opplæringstilbudet for den enkelte elev.

Innføringstilbudet har en maksimal varighet på 2 år. Vedtak kan kun fattes for ett år av gangen.

B – nærskole, ordinær klasse, fulltid, med særskilt norskopplæring

Elever som er født i Norge eller har bodd flere år i Norge, men som etter kartlegging viser at de ikke har tilstrekkelige norskkunnskaper til å følge ordinær opplæring, omfattes av Opplæringsloven § 2.8. De kan etter fattet vedtak få opplæring i grunnleggende norsk og tospråklig fagopplæring. Hvis ikke et tilbud i innføringsavdelingen er aktuelt, skal eleven gå i sin ordinære klasse, og få opplæring i grunnleggende.

NB! Bamble kommune har definert «nyankommet» som elever med mindre enn to års botid i Norge.

Elever hvor foresatte har takket nei til et tilbud i Paletten, men som har behov for særskilt norskopplæring skal få dette på sin nærskole etter fattet vedtak.

C – nærskole, ordinær klasse, læreplan i norsk og ekstra støtte ved behov

Eleven følger ordinær læreplanen i norsk og får ekstra støtte der hvor det måtte være behov for det.

Eleven er med og vurderer hva han/hun fortsatt trenger hjelp til. Det anbefales at temaer behandles i forkant av klassens (førforståelse av tekst).

Vedtak, opplæringsplan og rapportering

- Det er alltid nærskolen som har hovedansvaret for elevene i målgruppen. Det vil si at det også er nærskolen som er ansvarlig for at vedtakene blir fattet, at det blir utarbeidet opplæringsplan og at det blir rapportert på denne. Dette gjøres i samarbeid med innføringstjenesten Paletten.
- Vedtak om særskilt norskopplæring, vedtak om særskilt norskopplæring innføringstilbud.
Vedtaket blir fattet i etterkant av velkomstsamtalen. Før det fattes vedtak må det ha blitt foretatt en kartlegging (se eget avsnitt om kartlegging). Et vedtak om særskilt norskopplæring kan kun fattes etter samtykke fra foresatte.
Vedr endring av et gitt tilbud, f.eks. at eleven blir overført til nærskolen på fulltid, skal det fattes nytt vedtak. Det skal fattes vedtak om nytt tilbud hvor det kommer tydelig frem de endringer i innhold og omfang som blir gjeldende. Ved opphør av særskilt norsk, skal det alltid fattes et eget vedtak, vedtak om opphør.
Det er helt avgjørende at alle vedtak peker mot gjeldende og aktuell kartleggingNB! Gjeldende vedtaksmal skal alltid benyttes. (Se vedlegg 2)
- Opplæringsplan
Det skal utarbeides opplæringsplan for alle elever med vedtak om særskilt norskopplæring. Fristen er satt til 15. september hvert år. Paletten tar ansvar for utarbeidelse av opplæringsplan for elever som går i innføringstjenesten i samarbeid med de ulike nærskolene. Nærskolene tar ansvar for utarbeidelse av opplæringsplan for elever med vedtak, men som ikke er elever i innføringsavdelingen. Det utarbeides opplæringsplaner fortløpende for elever som begynner midt i et skoleår, dette gjelder for alle elever med vedtak.
(Se vedlegg 3)

- **Årsrapport**
Det skal skrives årsrapport på alle elever med vedtak og med egen opplæringsplan.
Fristen for ferdig skrevet årsrapport er satt til 15. mai hvert år. Paletten tar ansvar for årsrapport for alle elever som går i innføringstjenesten i samarbeid med de ulike nærskolene. Nærskolene tar ansvar for utarbeidelse av årsrapport for elever med vedtak og opplæringsplan, men som ikke er elever i Paletten.
(Se vedlegg 4)
- **Vedtak om fritak for vurdering med karakter.**
Rektor på nærskolen fatter vedtak om fritak for vurdering med karakter. Det er klare premisser som må forligge for at man kan fatte et slikt vedtak. Opplæringsloven, §3-21, andre ledd, § 3-24.
- **Bortvalg av kompetansemål**
I tilfeller hvor nærskolen vurderer det som hensiktsmessig og til det beste for eleven, skal det tilmeldes
- **kommunens PP-tjeneste. Ordinær saksprosedyre følges.**
- **Søknad om ett ekstra opplæringsår**
Etter søknad fra foresatte kan rektor på nærskolen innvilge ett ekstra opplæringsår. Dette gjøres på bakgrunn av kartlegging og i samråd med Paletten.

Alle maler vedr. vedtak, opplæringsplan og årsrapport ligger i arkivsystemet 360, samt på Fronter. Det er viktig å presisere at alle vedtak, opplæringsplaner og årsrapporter skal arkiveres i kommunens digitale arkivsystem.

VOKAL

Prosedyre ved overgangen til nærskolen

Når kartlegging viser at eleven er på nivå 2 i grunnleggende norsk, tar Paletten kontakt med nærskolen.

- Paletten innkaller til møte med foresatte og lærere
Eleven tilbakeføres til sin nærskole på fulltid
- Overgangen til nærskolen gjøres etter avtale mellom Paletten og nærskolen
- Lærer på Paletten kan være med eleven over i nærskolen i en overgangsperiode hvis behov
- Rektor på nærskolen fattet nytt vedtak

Tildeling av tospråklig ressurs

Alle aktuelle flerspråklige elever på nærskolene skal kartlegges og registreres i VOKAL. Frist for registrering er 01.05. hvert år. Det er naturlig å tenke at kontaktlærer sammen med lærer i grunnleggende norsk foretar denne kartleggingen, eventuelt et kartleggingsteam der dette eksisterer. I mange tilfeller vil det være aktuelt med et forarbeid før man registrerer i VOKAL. Paletten sitter på kartleggingsmateriale som kan benyttes. Nærskolene tar kontakt med Paletten for bistand. Ledelsen bør være involvert i kartleggingsprosessen, da dette utløser ressurs-er.

Leder av Paletten har en gjennomgang av elevens bakgrunn/nivå basert på kartleggingsresultatet i VOKAL sammen med den enkelte nærskole straks etter 01.05. På bakgrunn av kartlegging og eventuelt andre individuelle hensyn, tildeles ressurs.

Tildeling av ressurs gjennomføres.

Det er et mål at mest mulig av tildelingen, samt ansettelser av tospråklig lærer/assistent er på plass før sommerferien hver vår.

Linker

Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter

<http://www.udir.no/kl06/NOR7-01/>

Udir kartleggingsmaterieill

http://www.udir.no/upload/Kartleggingsprover/UDIR_Kartleggingsmaterieill_bm_301007.pdf

Opplæringsloven § 2-8

http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61/KA-PITTEL_2#KAPITTEL_2

NAFO

<http://www.hioa.no/Om-HiOA/NAFO>

VEDLEGG

Vedlegg 1 - førstegangskartlegging/ språkbiografi

A.

<i>Navn:</i>
<i>Adresse:</i>
<i>Fødselsdato:</i>
<i>Fødested:</i>
<i>Ev. ankomst til Norge:</i>
<i>Dato for utfylling:</i>

B.

Språk	Jeg har lært språket (hjemme, i barnehagen, på skolen, blant venner...osv)	Jeg har lært språket (i antall år/måneder)	Jeg kan lese språket	Jeg kan skrive språket
Språk 1 (morsmål)				
Språk 2				
Språk 3				

C.

Språk	Jeg lærer språket fordi	Dette ønsker jeg å kunne fra språket	For å lære mer av språket vil jeg
Språk 1 (morsmål)			
Språk 2			
Språk 3			

VEDLEGG

Vedlegg 2 - enkeltvedtak

Enkeltvedtak om særskilt språkopplæring - <elevens navn>

Bamble kommune /<skole> viser til kartlegging av <elevens navn> sine ferdigheter i norsk, forhåndsvarsel datert _____ og samtykke fra elevens foreldre datert _____.

Enkeltvedtak

1. <Elevens navn>, fødselsnummer: _____, tilbys særskilt språkopplæring fra <dato> til i form av

- særskilt norskopplæring. Særskilt norskopplæring vil bli gitt i <antall timer> av de <antall timene> elevens klasse har opplæring i norsk. <Eleven vil/vil ikke> bli tatt ut av den ordinære klassen i disse timene.

- morsmålsopplæring. Morsmålsopplæring gis i tillegg til de ordinære timene, og vil bli gitt på følgende tidspunkt og sted: _____

- tospråklig fagopplæring. Tospråklig fagopplæring er opplæring i fag på både norsk og elevens morsmål, som er _____. Eleven vil få tospråklig opplæring i følgende fag og i følgende antall timer i uken

Eleven <vil /vil ikke> bli tatt ut av den ordinære klassen.

(Dersom eleven skal motta hele eller deler av opplæringen i et innføringstilbud, dvs. egen gruppe/klasse/skole for nyankomne minoritetsspråklige elever, tas punktet nedenfor med.)

2. Bamble kommune/<skolen> har kommet til at det er til det beste for <elevens navn> at <hele/ deler> av opplæringen foregår i et særskilt opplæringstilbud for nyankomne elever. Opplæringen vil bli gitt ved innføringstjenesten Paletten fra <dato> til <dato(maksimalt ett år ad gangen fra når opplæringen begynner)> på <nærskole>. (Dersom det skal gjøres avvik fra læreplanverket fordi det er nødvendig for å ivareta elevens behov, må dette spesifiseres her.)

Rettslig grunnlag

Særskilt språkopplæring er en samlebetegnelse på særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. Særskilt norskopplæring er forsterket opplæring i norsk. Morsmålsopplæring er opplæring i morsmålet, mens tospråklig fagopplæring betyr at eleven får opplæring i ett eller flere fag på to språk.

Etter opplæringsloven § 2-8 første ledd har elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk rett til særskilt norskopplæring inntil de har tilstrekkelige norskferdigheter til å følge den ordinære opplæringen i skolen. Om nødvendig har elever rett til morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring, i tillegg til særskilt norskopplæring.

(Dersom eleven skal motta opplæring i et innføringstilbud, tas avsnittet nedenfor med:)

Etter opplæringsloven § 2-8 femte ledd kan Bamble kommune organisere hele eller deler av opplæringen for nyankomne minoritetsspråklige elever i egne grupper, klasser eller skoler (innføringstilbud). Særskilt opplæringstilbud for nyankomne kan kun gis dersom det ansees å være til det beste for eleven. Eleven kan motta opplæring i et innføringstilbud i inntil to år, men det kan bare fattes vedtak for ett år om gangen. I enkeltvedtaket kan det gjøres avvik fra læreplanverket. Avvikene gjelder bare den aktuelle eleven, og kan bare gjøres i den utstrekning det er nødvendig for å ivareta elevens behov. Eleven eller foreldrene må samtykke før opplæringen kan gis i et innføringstilbud. Samtykket kan trekkes tilbake, og eleven har da rett til å gå på nærskolen.

Bakgrunn for saken

Her skriver du inn hva som er fakta i saken. Bakgrunnen bør minimum omfatte punktene under.

- Kort beskrivelse av kartleggingsverktøy, samt datering av kartleggingen
- Beskrivelse av resultatet av kartleggingen, herunder en beskrivelse av elevens ferdigheter i norskk

Vurdering

Her skal du begrunne hvorfor eleven vurderes å ha rett til særskilt språkopplæring, og hvilken type/hvilke typer særskilt språkopplæring. Dette må vurderes ut fra elevens norskkferdigheter som er beskrevet ovenfor. Dersom eleven skal motta hele eller deler av opplæringen i et innføringstilbud, må det fremgå hvorfor dette er vurdert å være til det beste for eleven og hvorfor ev. det gjøres avvik fra læreplanverket.

Klageadgang

Vi foreslår at du beskriver klageadgangen slik, og velger riktig alternativ for hvor klagen skal sendes.

Du kan klage på dette vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra du har mottatt vedtaket. Klagen bør være skriftlig og må nevne hvilken endring du ønsker. Hvis klagen ikke er skriftlig, vil Bamble kommune/ <skole> skrive ned klagen. Du bør også begrunne klagen. Du sender klagen til Bamble kommune/<skole> ved rektor. Hvis Bamble kommune/skolen ikke er enig i klagen din og ikke omgjør vedtaket, vil vi sende den til Fylkesmannen i fylket, som er endelig klageinstans.

Fristen for å klage på et enkeltvedtak er bestemt i forvaltningsloven § 29. Bestemmelserne for å se dokumenter i saken finner du i forvaltningsloven §§ 18 og 19. Forvaltningsloven § 12 sier at du kan bruke en fullmektig.

Du har alltid rett til å klage, uavhengig av fristen på tre uker, hvis den særskilte språkopplæringen som gis ikke er som beskrevet i dette vedtaket.

Vennlig hilsen
rektor

VEDLEGG

Vedlegg 3 - opplæringsplan

OPPLÆRINGSPLAN I GRUNNLEGGENDE NORSK FOR PERIODEN XX.XX.XXXX. – XX.XX.XXXX.	
Navn:	Født:
Skole:	Trinn:
Kontaktlærer nærskole:	Tospråklig lærer:
Kontaktlærer Paletten:	
Hovedmål:	
Delmål:	Tiltak/organisering
Underskrifter:	
Dato/ kontaktlærer nærskole:	Dato/foreldre/foresatte:
Dato/kontaktlærer Paletten:	

Kopi: Foreldre/foresatte
Nærskole/Paletten
Elevmappe

Vedlegg 4 - årsrapport

ÅRSRAPPORT OM SÆRSKILT NORSKOPPLÆRING FOR PERIODEN XX.XX.XXXX. – XX.XX.XXXX.	
Navn:	Født:
Skole:	Trinn:
Kontaktlærer lærer nærskole:	Tospråklig lærer:
Kontaktlærer Paletten:	
Beskriv i hvilken grad eleven har lyktes i forhold til hovedmålet i OP:	
Beskriv i hvilken grad eleven har lyktes i forhold til delmålene i OP:	
Beskriv hvilke spesifikke tiltak har gitt eleven fremgang:	

Vedlegg

Vedlegg 4 - årsrapport forts.

Antall tildelte årstimer:	Beskrivelse av hvordan har opplæringen vært organisert:
Målsettinger for neste periode og forslag til endringer/nye tiltak:	
Delmål:	Tiltak/organisering:
Underskrifter:	
Dato/kontaktlærer:	

Det rapporteres på opplæringsplanen med en frist satt til den 15. mai hvert år

Kopi: Foreldre/foresatte
Nærskole/Paletten
Elevmappe

**Bamble
kommune**

Ved spørsmål, vennligs ta kontakt:

Leder

Øyvind S. Hansen

Tlf: 48 16 50 94

Email: oyvind.hansen@bamble.kommune.no

Bamble kommune

Besøksadresse:

Rugtvedt skole, Herreveien 2 b

3960 Stathelle

Telefon: 35 96 57 50

postmottak@bamble.kommune.no

www.bamble.kommune.no

